

En utebod skal være praktisk, men den kan også gjerne være pen å se på. Vi viser deg derfor hvordan du forholdsvis raskt kan bygge en romslig og klassisk utebod, **kledd med langtidsholdbar og bæredyktig Superwood.**

Stor utebod med Superwood

De fleste kan kjøpe og sette sammen en prefabrikkert utebod. Men vil du selv bestemme hvordan den skal se ut, ned til minste detalj, er det verdt å vurdere å bygge en fra bunnen selv. Denne boden består av tre rammer og en front, alle bygget av 48 x 98 mm. Et svartmalt takutstikk foran danner konstruktiv trebeskyttelse av veggen, fordi det tar av for regnet. Et stort takutstikk på baksiden gir plass til en tilhenger og en kompostbeholder. Ettersom veggene er isolerte, er de også ganske tykke. For å få tak og vegger til å virke litt

lettere, har vi derfor jukset litt ved å lage falske sidevegger helt ut i fronten av boden, slik at de flukter med takutstikket. Samtidig har vi malt uteboden i to farger, slik at du får et inntrykk av at fronten sitter i en stor, svart ramme.

De bæredyktige Superwood-panelbordene, som boden er kledd med, er impregnert helt inn i kjernen, selv om de fortsatt ligner ubehandlet gran. Superwood er ikke billig, så hvis du ønsker et billigere alternativ, kan du fint kle boden med akkurat de materialene du selv ønsker. □

Frontkledningen er den samme som på sidene, men for variasjonens skyld har vi montert bordene vannrett. Vi har kjøpt bordene i lange lengder for å unngå skjøter.

Fundament og gulv

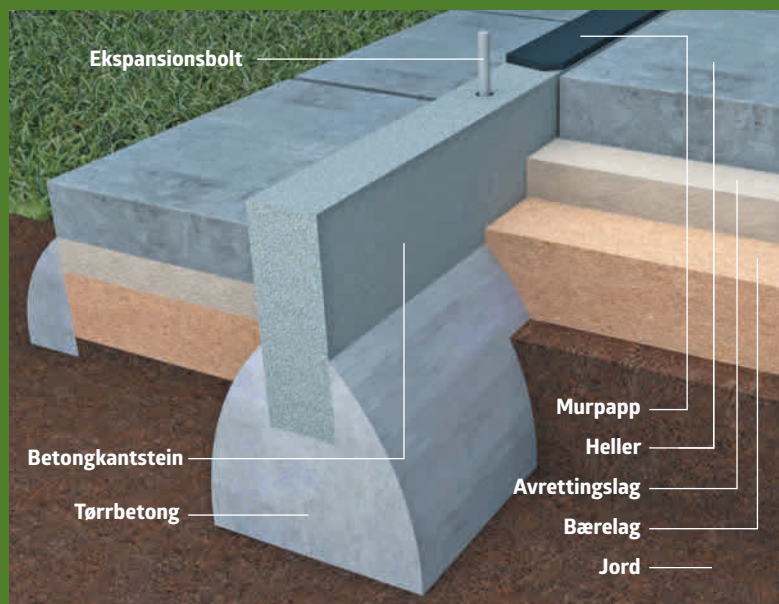
Gulvet er egentlig en terrasse av betongheller, som er hevet litt over bakken. Kantene, som fungerer som fundament for boden, er kantstein som er satt ned i tørrbetong. Vi begynner med å grave ut til terrassen og rennen til kantsteinene, før vi setter kantsteinene i tørrbetong, og sørger for at betongen kommer godt opp på sidene. Deretter legger vi et 15 cm bærelag og vibrerer det på plass, før vi legger ut 3-4 cm avrettingsgrus. Betonghellene legges innenfor kantsteinene, samt også både foran og bak i dette tilfellet.

Du kan eventuelt også velge å grave ut og lage en støpt plate på bakken.

GULVETS OPPBYGGING

Underlaget for betonghellene inne i boden og terrassene foran og bak er likt, bortsett fra nivåforskjellen på ti centimeter.

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD

Hvis du er en erfaren hobbyhåndverker, er det ikke vanskelig å bygge denne boden, men det er en fordel å være to om jobben.

LETT

VANSKELIG

TIDSFORBRUK

Cirka en uke for 2 personer.

PRIS

Cirka 70.000 kroner med vindu og dør, men uten fundament.

SLIK ER BODEN BYGGET

Boden på cirka 16 m² består av fire rammer, satt sammen med vinkelbeslag. Til rammene har vi utelukkende brukt 48 x 98 mm. Den enkle konstruksjonen gjør det lett å tilpasse boden etter forholdene på stedet. Rammen i fronten er høyere enn rammen bak, slik at taket får et fall på cirka 5 grader. Dette kan tilpasses akkurat slik du vil ha det.

ENKEL KONSTRUKSJON

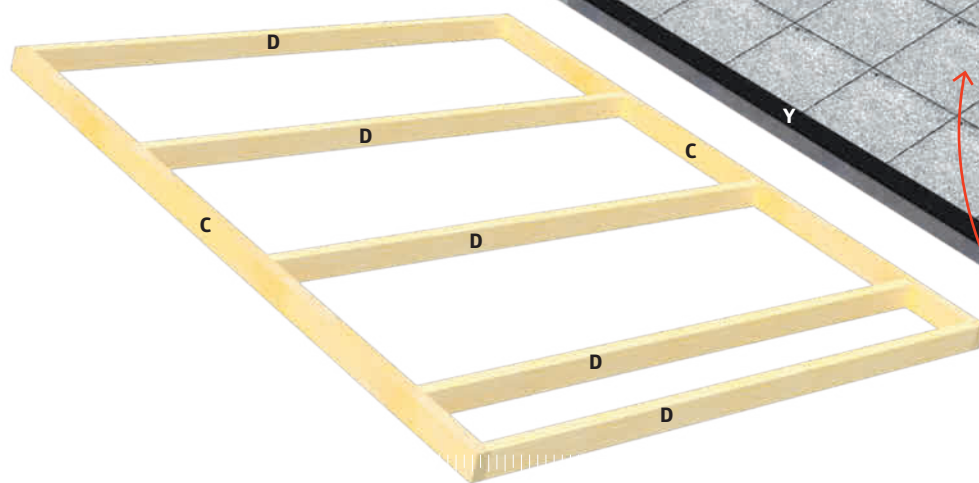
Den bærende konstruksjonen består av fire nesten like rammer. Tre av rammene har samme høyde, mens fronten er høyere for å skape ønsket fall på taket.

SPERREENDENE BAKERST

Sperrene (G) er ført 140 cm utover baksiden, slik at taket kan gi ly for en tilhenger og kompostbeholder.

ISOLASJON

Bak kledningen er det montert avstandslister (K) og vindpapp (V). Boden er isolert med 100 mm mineralull, og lukkes innvendig med 9 mm kryssfinér.

GULV
I denne boden har vi valgt å legge betongheller. Vi kunne også ha støpt en plate på bakken.

MATERIALER

48 x 98 mm:

- 2 stk. topp og bunn i front (A) à 480 cm
- 8 stk. stendere i front (B) à 240 cm

5 utsparinger:

- 2 stk. (B1) à 30 cm,
- 2 stk. (B2) à 30 cm over dør og vindu
- 1 stk. (B3) à 90 cm under vindu
- 2 stk. (B4), 110 cm, over og vindu
- 1 stk. (B5), 100 cm, over dør
- 4 stk. topp og bunn i sider (C) à 300 cm
- 10 stk. stendere i sider (D) à 210 cm

- 2 stk. topp og bunn bak (E) à 480 cm
- 9 stk. stendere bak (F) à 210 cm

48 x 148 mm:

- 9 stk. sperrer (G) à 480 cm

22 x 98 mm:

- 8 stk. avstandslister i front (H) à 240 cm
- 6 stk. avstandslister side (J) à 360 cm
- 3 stk. avstandslister bak (K) à 480 cm

36 x 98 mm:

- 2 stk. frontavslutning (L) à 240 cm
- 3 stk. kantbord (M), i alt 15 meter

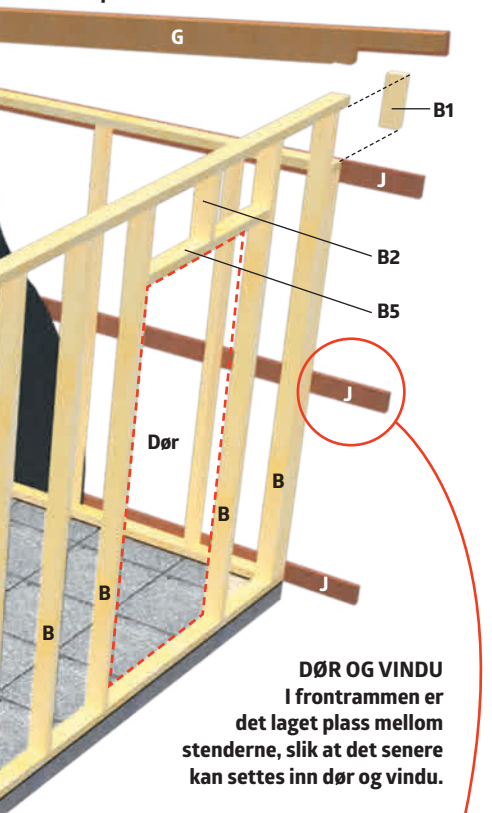
Tak:

- 9 stk. 22 mm takplater à 122 x 244 cm
- 3 ruller underbelegg à 10 m
- 3 ruller overbelegg à 10 m
- 21 meter trekantlister
- 540 cm dryppkantbeslag, aluminium
- Aluminiumspiker til dryppkantbeslag
- 3 stk. takkantbeslag, aluminium, 15 m
- 21 x 120 mm Superwood-panel, cirka 400 meter til kledning (U)

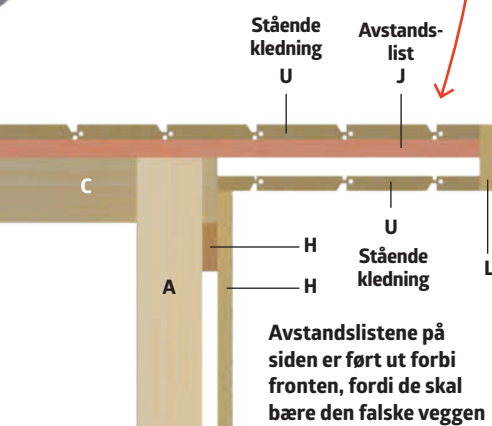
Dessuten:

- 40 m² vindpapp (V)
- 40 m² isolasjon, 100 mm

SPERREENDENE FORAN
For å få taket til å se lett ut, skjæres
sperreendene foran ned til 48 x 48 mm.

DØR OG VINDU
I frontrammen er
det laget plass mellom
stenderne, slik at det senere
kan settes inn dør og vindu.

Stående
kledning
U

Avstands-
list J

U
Stående
kledning

Avstandslistene på
siden er ført ut forbi
fronten, fordi de skal
bære den falske vegg
i sidene.

- 40 m² kryssfinér til innervegger
- Avstandsklosser i falsk vegg
- 20 stk. 8 mm ekspansjonsbolter med skiver og muttere
- Cirka 40 meter hullbånd
- 168 vinkelbeslag til rammer og sperrer
- Skruer til vinkelbeslag
- 21 meter murpapp

SPESIALVERKTØY

- Borhammer med 8 mm murbor

Forbered sidene

For å holde byggeprosessen så enkel som mulig, nøyer vi oss med å benytte oss av materialer til konstruksjonen i to forskjellige dimensjoner; en til sidene og en til sperrene. Reisverket til veggene er laget av kun 48 x 98 mm. Det gjør det enklere på alle måter.

Begynn med å sette sammen sidene og baksiden hver for seg, før du reiser dem opp. Alle har samme høyde. Fronten, som også er høyere enn sidene, bygges oppreist.

1 Forbor i bunnsvillene (A, C og E). Den nederste planken i hver ramme forbores med et 12 mm bor – fire hull i sidene og seks hull i baksiden og fronten.

2 Marker hullene i fundamentet, legg bunnsvillene på plass, og bor gjennom hullene med en borhammer ned i fundamentet.

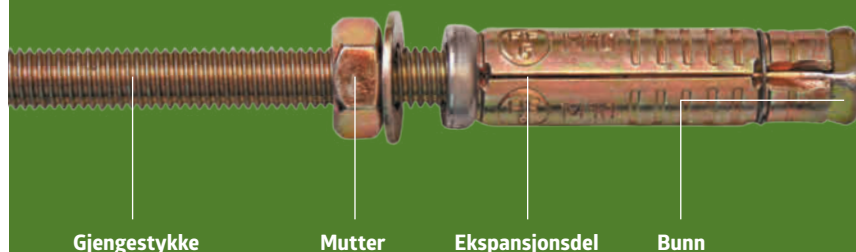

3 Fest en strimmel murpapp på undersiden av bunnsvillene med en stiftepistol. Pappen beskytter svillene mot oppstigende fukt.

■ EKSPANSJONSBOLTEN HOLDER

Boden er skrudd fast til fundamentet. For at den ikke skal blåse vekk i hard vind, har vi brukt ekspanderende bolter som skrues ned i de forborede hullene.

Når mutteren spennes til, trekker den gjengestykket ut, slik at bunnen presser ekspansjonsdelen ut mot sidene i hullet. Du kan også velge å bruke et limanker.

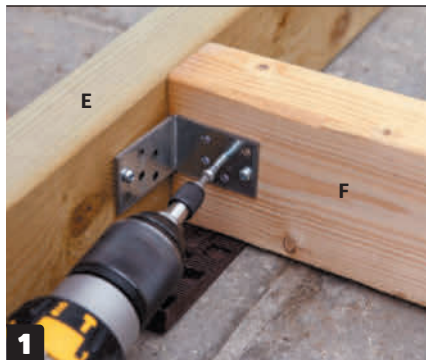
Gjengestykke

Mutter

Ekspansjonsdel

Bunn

Sett opp sidene

1 Sett sammen siderammen. Bruk vinkelbeslag, og monter stenderne (F) på bunnsvil-
len (E) med en senteravstand på 60 cm.

2 Monter hullbånd fra hjørne til hjørne.
Båndet festes med skruer i den ene enden og strammes til av en hjelper, før den andre enden skrur fast.

3 Få hjelperen til å stramme hullbåndet med en tang, mens du skrur det fast. For at det skal ha full stabiliserende effekt, skal hullbåndet sitte helt stramt.

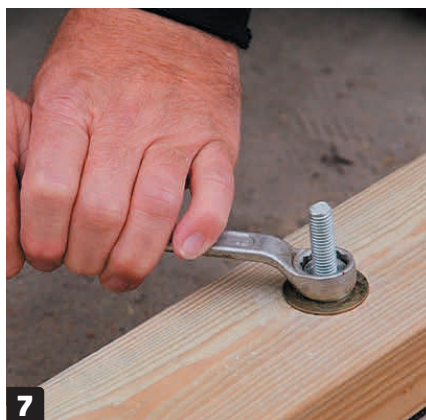
4 Bor hull i betongkantsteinen til ekspansjonsboltene. Bruk en borhammer og et betongbor av god kvalitet når du borer.

5 Støvsug hullene, og sett på plass ekspansjonsboltene. Når mutterne senere spennes til, utvider bolten seg slik at den sitter urokkelig fast i fundamentet.

6 Kloss opp siderammen over boltene, og rett opp. Senk deretter rammen ned over boltene, og spenn den fast. Skru sammen sidene i hjørnene etter hvert som du reiser dem opp i stående stilling.

7 Spenn mutterne godt fast, og husk å plassere en skive mellom treet og mutteren.

8 Sett sammen og reis opp baksiden og den siste siden på samme vis. Nå mangler kun fronten, som bygges oppreist. Stiv opp sidene etter hvert som de settes opp.

■ KAN DU BYGGE UTEN Å SØKE FØRST?

Skal du bygge et frittstående bygg på eiendommen din, kan du i mange tilfeller bygge uten å søke. Kravet er at bygget ikke skal være innredet for beboelse, og det skal ikke være mer enn 50 kvadratmeter stort. I tillegg skal det overholde krav om avstand til tomtgrense, høyde og andre ting. Men ofte kan du sette opp en utebod som vi viser her, uten å sende en søknad til kommunen først. Les mer om reglene på nettsiden til Direktoratet for byggkvalitet: www.dibk.no

Frontrammen

For å få et visst fall på taket, er frontrammen bygget høyere enn de øvrige sidene. Hjørneskjøtene mellom sider og front gir seg selv, fordi frontrammen skrues fast til sidene.

Oppå frontrammen legges sperrene, som er skåret til i utstikket foran, slik at de ikke virker så kraftige som de i virkeligheten er. Her lages fallet 5°, men tilpass fallet til hvilken takbelegning du bruker, snømengden der du bor og estetikken til bygget.

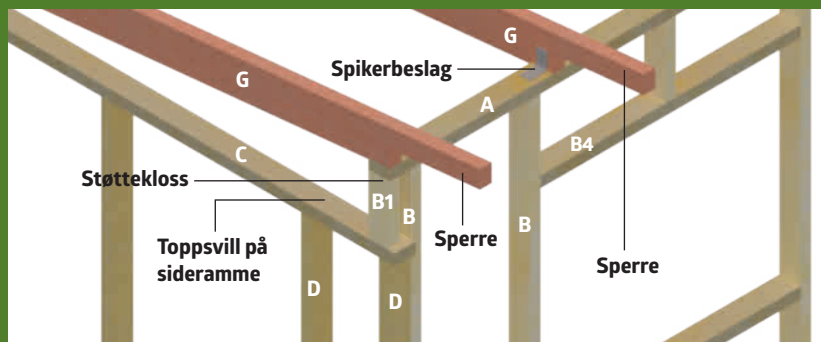
1 Legg ut bunnsvillen (A) til fronten, og sett den fast med ekspansjonsbolter, som ved siderammene. Husk murpapp på undersiden, slik at det ikke trenger opp fukt i den.

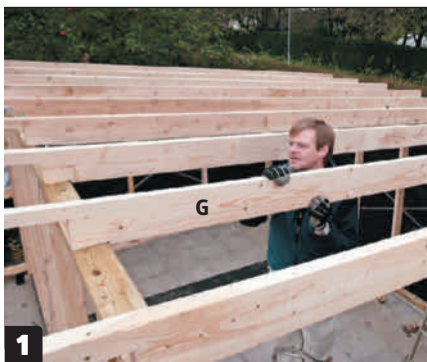
2 Sett opp de lange stenderne (B) innvendig på frontrammen. Legg på toppsvillen (A), og sett en kloss (B1) mellom toppen og ytterkanten av siderammen. Se tegningen.

HJØRNESKJØT I FRONT

Sett opp de ytterste stenderne (B), som er høyere enn siderammene (D), og sett dem fast. Legg på toppsvillen (A). Merk deg at den stikker ut til ytterkanten av siderammen. Understøtt i enden med en støttekloss (B1).

Skrue fast sperrene

1 Sperrene (G) har fått et lite hakk både foran og bak, der de skal hvile på henholdsvis front- og bakrammen. I tillegg er de utstikkende endene foran skåret ned, slik at de ikke virker så massive.

2 Legg opp sperrene med 60 cm senteravstand. Til slutt settes de fast med vinkelbeslag på begge sider. Merk deg snoren, som vi bruker til å rette inn sperrene etter.

3 Legg opp de siste sperrene, og sett dem fast. Det synes ikke her, men det er laget plass i fronten til vindu og dør.

Superwood som kledning

Superwood-bord er spesialimpregneret gran, der impregneringen er trengt helt inn i kjernen under høyt trykk og høy varme. Treet ser fortsatt ut som ubehandlet tre, uten den grønne trykk-impregneringsfargen vi kjenner fra vanlige impregnerte materialer. Det har vi utnyttet her, der fronten er behandlet med en olje som gir en gylden farge.

Superwood fremstilles uten bruk av tungmetaller og organiske løsemidler, og det er jo et pluss for miljøet.

Kle reisverket med vindpapp (V). En stiftepistol er uunnværlig, men den må ikke være elektrisk. Begynn nedenfra, og sett opp pappen vannrett med en overlapp på cirka 20 cm.

Skru avstandslistene utenpå pappen, slik at det blir ventilasjon mellom kledningen og pappen. På fronten skrues avstandslistene loddrett på, ettersom kledningen der skal ligge vannrett.

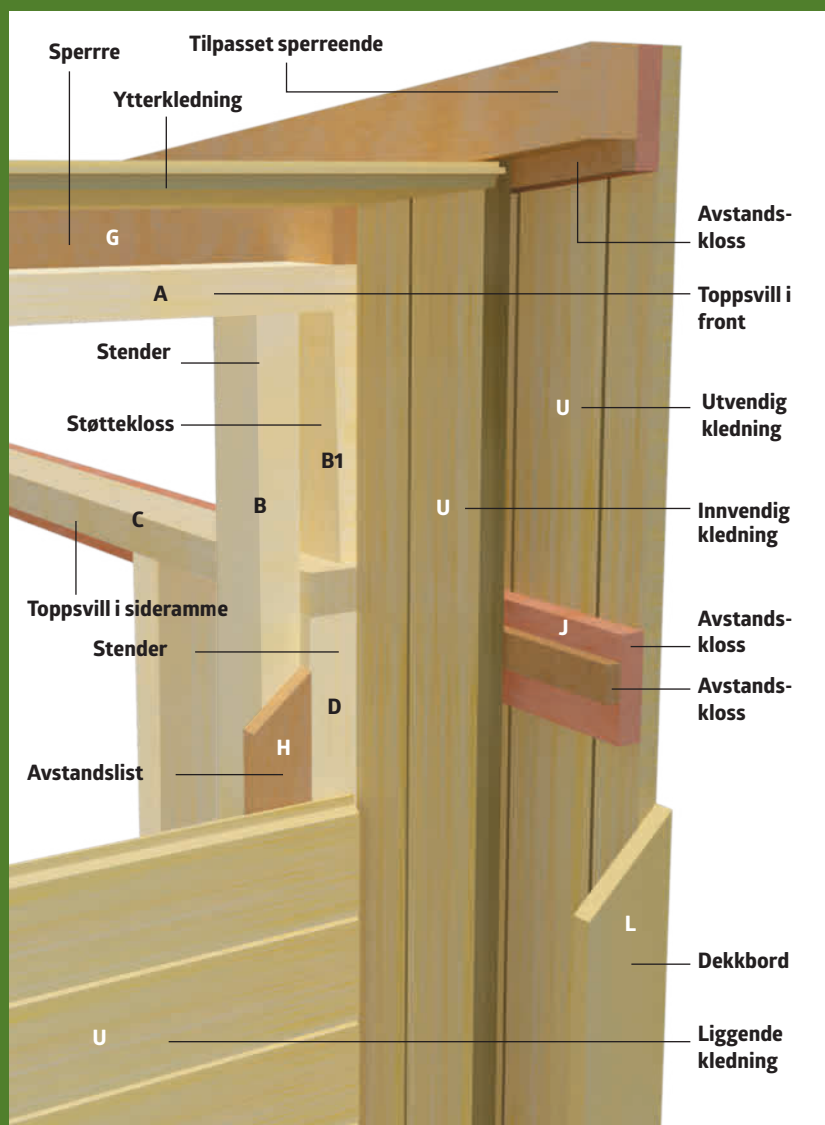
PRINSIPPET I DEN "FALSKE" VEGGEN

Vi har skåret av sperrene foran, slik at de ser lettere ut enn de er. Av samme grunn fører vi ut en falsk vegg foran, som er halvparten så tykk som den egentlige vegg. Dermed får fronten et lett uttrykk, som blir understreket av de to kontrastfargene. Sidekledningen er ført ut til fronten på avstandsbordene, og på baksiden er det slått på et antall bordstumper, før innerkledningen er spikret på. Fronten er til slutt avsluttet med et 36 x 98 mm bord.

Den falske sideveggen lages slik at den bare er 98 mm bred i enden. Både den og enden på sperrene avsluttes med 36 x 98 mm bord (bordene stikker 5 cm over sperrene).

Sidekledningen er ført ut foran fronten av borden, der det er laget en falsk vegg som bare er 98 mm tykk.

3

Kapp den stående kledningen skrått i bunnen, før du monterer den. Da kan vannet lettere renne av veggen.

På med takplater og takbelegg

Vi legger plater av 22 mm kryssfinér med fjær og not som undertak til det senere takbelegget. I tillegg til at kryssfinérplatene er raske og enkle å bruke, er de solide. De bidrar også til å stive opp konstruksjonen. Vi skrur dem fast ned i sperrene med 45 x 70 mm skruer.

Oppå platene legger vi et takbelegg. Bruk det du er vant til og kjenner. Det finnes flere muligheter, for eksempel den populære "selvbyggerpappen".

4

Monter sidekledningen (U). Bank på plass bordene med en hammer og en kloss til å legge mellom, og spikre eller skru dem fast. Fortsett med sidekledningen ut til og med de fritthengende avstandslistene (J). Du kan eventuelt spikre skjult, det vil si skrått inn i kanten mellom bordet og fjæren. Dermed dekker det neste bordet spikeren.

1

Legg takplatene på sperrene, og skru dem fast med 45 x 70 mm skruer. Platene er 22 mm kryssfinér med fjær og not.

2

Kle taket med takbelegg. Legg det helst fra toppen og ned, slik at skjøtene blir parallelt med fallet på taket. Følg beskrivelsen til produktet du bruker, og husk overlapp.

3

Spikre på et beslag der regnvannet skal renne av taket. Beslaget skal ligge under det øverste laget med takbelegg. Her skal det ligge to lag, og beslaget legges mellom lagene.

4

Nå gjenstår det bare å montere vindu og dør, og kle fronten med Superwood, før vi er ferdig utvendig. Innvendig isolerer vi med 100 mm mineralull og kler vegger og tak.